

proving the quality and its fullest use should be solved by establishing differentiated requirements for the quality of commodity varieties and categories, increasing its technological and nutritional value; increase of indicators and quality norms in the conditions of further mechanization of assembly and commodity processing of products.

Standardization of conditions for storage, transportation and packaging of agricultural products provides appropriate conditions for maintaining high quality products. The standards should include requirements for products to be stored and methods of storage and finishing (drying, cleaning, sorting), packaging, packaging, vehicles, storage, storage modes and terms and processing methods.

The development of typical advanced technological processes and their standardization will allow similar farms not to spend time searching, experi-

menting and developing their technological solutions, but to apply already tested standard (unified) technology, implement standards of modern science, technology and best practices.

Fundamentally new in standardization is the transition to a comprehensive solution to the problems of improving production efficiency and product quality, ie the creation of integrated standardization programs, which are interrelated requirements for the quality of final products and quality requirements for raw materials, components, product requirements. at all levels of its life cycle.

The final stage of technology standardization is the certification of product quality management systems. Creating stable conditions of trust between the participants in the process of production, processing and sale of finished products in Ukraine.

УДК 633.2

Волошин В. М.¹, кандидат с.-г. наук, завідувач відділу первинного та елітного насінництва

Копитець Н. Г.², кандидат економ. наук, провідний науковий співробітник

¹Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН України»

²Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»

E-mail: nataliia_kopitets@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЛУЧНИХ ТРАВСТОЇВ

Відновлення вироджених високопродуктивних багаторічних лучних травостоїв, у тому числі й на виведених з інтенсивного обробітку орних землях входить до комплексу заходів ефективного виробництва та поліпшення екологічного стану в агроландшафтах.

Мета дослідження полягала у виявленні особливостей формування лучних травостоїв залежно від підсівання у вироджений старосіянний травостій різних видів злакових і бобових багаторічних трав.

Дослідження проводилося на базі стаціонарного дослід у відділі кормовиробництва і луківництва Національного наукового центру «Інститут землеробства Національної академії аграрних наук». Дослід закладено у 2013 р. шляхом підсівання бобових і злакових трав у старосіянний злаковий травостій із внесенням відповідних доз добрив. Було використано районовані сорти бобових і злакових трав. Схема досліду включала: сім різнотипних травостоїв (Переліг 1 – спонтанне самозаростання, переліг 2 – підсівання насінням дикорослих видів трав, зібраного в природних умовах, сіяний злаковий, люцерно-злаковий, лучноконюшино-злаковий, повзучоконюшино-злаковий, лядвенець-злаковий); три фони удобрення (без добрив, N_{140} і $N_{140}P_{60}K_{120}$); два режими використання. Дослід проведено з використанням загальноприйнятих методик.

Доведено позитивний вплив підсівання у дернину злакових і бобових трав на ботанічний склад старосіяного лучного травостою на сірому лісовому ґрунті. Частка висіяних трав була високою і змінювалася за роками залежно від видового складу, удобрення та режиму використання.

Встановлено, що за підсівання у вироджений старосіянний травостій видів злакових і бобових багаторічних трав вже на першому році користування формувалися ценози із домінуванням підсіяних і цінних у кормовому відношенні трав із часткою 52–88% та різнотрав'я – 3–22%. У сіяних травостоях порівняно з перелогами кількість різнотрав'я на фоні без добрив зменшилась у 1,5–9,5 разів за двоукісного використання та у 1,8–6,6 разів – за чотириукісного.

У злаковому травостой частка сіяних трав коливалася в межах 52–70%, а у бобово-злакових – 71–90%. За підсівання злакової суміші зі стоколосу безостого і костриці лучної на третьому році формувалось стоколосове угруповання. У бобово-злакових травостоях люцерна посівна і лядвенець український добре утримувалися протягом трьох років користування. Їхня частка у травостоях на фоні без добрив становила 34–56%, тим часом як частка конюшини лучної і повзучої 36–53% була лише два роки. За внесення азотних добрив за обох режимів використання збільшувалась кількість злаків на всіх травостоях.